

Semester- III

Multi/Inter-Disciplinary: Indian Rural Society

Objectives:

- The aim of the course is to enhance knowledge among the students about distinctive nature of rural society.
- The students will also get knowledge about at various social, political and economic rural social institutions as well as changes and development occurring in rural society.

Outcome:

The course enhances knowledge among the students to understand rural society and its Institutions from sociological perspective.

Unit- I: Rural Sociology

- Meaning, Definition, Nature and Scope of Rural Sociology
- Origin and development of Rural Sociology in India
- Approaches of the study of rural society in India
- Importance of the study of Rural Sociology in India

Unit- II: Indian Rural society

- Characteristics of Rural Society
- Various aspects of the Indian rural society
- Caste
- Family
- Ritual structure
- Occupation
- Technology

Unit- III: Economic life of the Indian rural society and Jajmani system

- Nature of Economic life
- Means of Livelihood
- Changing Factors in rural economic life
- Changes and Challenges of rural economic life
- Jajmani system - Self-sufficient unit of village
- Meaning and characteristics of Jajmani system
- Functions of Jajmani system
- Changing aspects of the Jajmani system

Unit- IV: Rural - Urban Migration

- Meaning and nature and Causes of migration
- Types of migration
- Consequences of migration
- Rural Urban Continuum

References

- Sharma, Rajendra Kumar (2011): Rural Sociology, Atlantic Publishers, New Delhi.
- Bertrand, Alvin (2018): Rural Sociology an Analysis of Contemporary Rural Life, forgotten books, London.
- Dube, S. C. (1958): India's Changing Villages, Athens Center of Ekistics, Ithaka.
- Dube, S. C. (1955): Indian Village, Mythos Center Books, U.S.A.
- Dube, S.C. (2005): Indian Society, National book Trust, New Delhi.
- Majmudar, D. N. (1958): Cast and Communication in an Indian Village, Asia Publishing House, Bombay.
- Singh, Manpal, (2007): Rural Sociology, Anmol Publication, New Delhi.
- Srinivas, M. N.(1978): The Remembered Village, Oxford University Press, London.
- Saxena, D. P. (1977): Rural urban Migration in India, Popular Prakashan, Surat.
- Srinivas, M. N. (1955): India's Villages, Asia Publishing House, Delhi.
- Srinivas, M. N. (1995): Social Change in Modern India, Orient Longman private Ltd, New Delhi.
- Sharma Bela Rani (1997): Women: Marriage, Family, violence and divorce, Rawat Publication, Jaipur
- Dube Leela (1997): Women and Kinship and Marriage in India (editor)- united nations university press and new Delhi, Vistaar Publications 1997
- દેસાઈ, એ. આર. (2009): ભારતીય ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર, રાવત પ્રકાશન, જયપુર.
- લવાનિયા એમ. એન. તથા જૈન શશી કે. (2020): ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર, રિસર્ચ પબ્લિકેશન, જયપુર
- દોસી હરીશ સી. (૧૯૯૮) : નગર સમાજશાસ્ત્ર, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, અમદાવાદ.
- દેસાઈ, એ.આર. અને રાવત, હરેકૃષ્ણ (૧૯૫૩): ભારતીય ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર(હિન્દી), રાવત પબ્લિકેશન, જયપુર.
- ચૌહાણ, બ્રિજરાજ (૧૯૮૮): ભારત મેં ગ્રામીણ સમાજ (હિન્દી), એ.સી. બ્રધર્સ, ભોપાલ.
- દૂબે, શ્યામાચરણ અને અટલ, યોગેશ (૧૯૯૬): ભારતીય ગ્રામ, વાણી પ્રકાશન, નવી દિલ્હી.
- પટેલ, અજય અને પાઘડાળ, સંજય (૨૦૨૨): 'ભારતીય અર્થતંત્ર', યુવા ઉપનિષદ પબ્લિકેશન, સુરત.
- મેરિયટ, મેકિમ અને ઉપ્રેતી, હરિશચન્દ્ર (૧૯૭૩): ગ્રામીણ ભારત -લઘુ સમુદાય કે અધ્યયન, રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રંથ અકાદમી, જયપુર.
- શાહ, દિલિપ આર. (૧૯૯૮) : 'ભારતીય ગ્રામ અર્થતંત્ર વિકાસના પરિપ્રેક્ષ્યમાં', યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.